Citace záznamu

Robert Gája, Pražský hrad, Matyášova brána, *Renesanční a manýristické štukatérství v Čechách a na Moravě* (online databáze), https://stuky.upce.cz/node/1030, vyhledáno 29. 3. 2024.

Pražský hrad, Matyášova brána

Číslo záznamu: 1030

Bližší určení díla: štukové pole s nápisovým pásem neseným dvěma putti: D[ominus] Matthias El[ectus] Rom[anus] Imp[erator] S[emper] Aug[ustus] Hung[ariae] Boh[emiae] Rex etc. F[ieri] F[ecit] An[n]o MDCXIV

Památkově chráněno, č. úskp: 11719/1-922

Umístění: Nad průjezdem Matyášovy brány na I. nádvoří Pražského hradu.

Datace: 1614

Anotace

Matyášova brána, která se začala stavět patrně již za vlády Rudolfa II., nese nápis připisující bránu přímo císaři Matyášovi s rokem dokončení 1614. Jedná se o jedinou štukovou část v na bráně, která vyniká složitým kamenickým detailem. Brána se připisuje v současnosti Giovanni Maria Philippimu, který byl dvorním stavitelem na Pražském hradě od roku 1602. Hlavní část výstavby proběhla nepochybně pod jeho vedením v letech 1613 až 1614.

Kraj	Okres	Obec	Katastr

Ulice, čp. / č. o.

První nádvoří Pražského hradu 1/1

GPS

50.089904905461, 14.398779273033

Technika štuku	Materiálová skladba	Povrchové úpravy	Původnost
ručně modelovaný štuk	neověřeno	polychromie barva štuku - barva slonové kosti, nápis pozlacen	

Uměleckohistorický popis

Třiosá brána se štítovým nástavcem nad středním průjezdem. Spodní část po římsu je členěna vertikálně čtyřmi pilastry, které jsou pojaty do průběžné nasekávané kamenné bosáže. Nad bočními pěšími průchody jsou čtvercové okenní otvory s kamenným ostěním. Štítový nástavec se skládá ze střední části a dvou krajních prohnutých křídel. Střední část vymezují ploché pilastry s iónskými hlavicemi, které nesou kladí s trojúhelným tympanonem. Přibližně čtvercové pole vyplňuje ve spodní části velká kamenná orlice s gryfy. Nad ní je jediná štuková část průčelí, kterou představuje nápisová deska v rolverkovém rámu, kterou doprovázejí plastiky dvou geniů. Uprostřed je text z pozitivně vyvedených zlacených písmen: D. MATHIAS ROM. IMP. EL. S. AUG. HUNG. BOH. REX. ETC. FF. ANNO. MDCXIV.

Historické zásahy / opravy

Poslední obnova Matyášovy brány proběhla v roce 2015, pro Správu Pražského hradu ji prováděla firma Gema art.

Literatura

Milada Vilímková - František Kašička - Hana Chvojková, *Pražský hrad. Jižní křídlo - Matyášova brána,* SÚRPMO Praha 1967, s. 17-18 a 30-32.
Karel Chytil, V*incenzo Scamozzi v Čechách a jeho brána na Pražském hradě*, Ročenka klubu pro pěstování umění 1922, s. 20.
Pavel Vlček a kol., *Umělecké památky Prahy. Hradčany a Pražský hrad,* Praha 2000, s. 34 a 165-166.
Pavel Preiss, *Italští umělci v Praze,* Praha 1986, s. 80.
Petr Uličný, Hledání velkoleposti. Rezidence císaře Rudolfa II. na Pražském hradě v letech 1600–1612, in: Petr Uličný – Guido Carrai – Sylva Dobalová et al., *Architektura Albrechta z Valdštejna. Italská stavební kultura v Čechách v letech 1600–1635*, Praha 2017, s. 825–907.

Autoři záznamu

Robert Gája

Datum poslední změny

25.10.2022

Fotodokumentace současného stavu

Robert Gája 2022

Robert Gája 2022

Martin Micka 2022

Martin Micka 2022

Přemysl Havlík 2012, archiv NPÚ ÚOP PR